

Det är egentligen bara i Sverige och Finland där man som allmänspecialist i allmänhet är anställd. I övriga Europa och kanske i världen är man sin egen arbetsgivare. För några år sedan gjorde Läkarförbundet en enkät som visade att trivseln bland läkare var högst på små mottagningar som leddes av en läkare. En senare undersökning visade att även patienterna var mer nöjda om de tillhörde en sådan vårdcentral.

I Finland har man möjlighet, även om du mest arbetar som anställd, att ha en egen liten praktik vid sidan av. I våra andra grannländer Danmark och Norge är det självklart att ha sin egen mottagning som allmänspecialist. Visst, det finns undantag i "glesbygdsområden" där det krävs lite

mer incitament att få någon att jobba, och där kan samhället gripa in med speciallösningar. Så varför är det då så självklart att vi låter oss anställas i Sverige?

Distriktsläkaren tänkte sig att bjuda på lite inspiration och peka på några andra möjligheter. Vi har bett några olika företrädare inom den privata vårdsektorn att berätta om sina erfarenheter. En helt fristående alldeles ny mottagning inom vårdvalet. Praktikertjänst; där man som delägare ändå är ansvarig för sin egen mottagning. Privatläkarna, som representerar en krympande skara men som oftast är väldigt nöjda med sitt yrkesliv.

Redaktören

Att vara sin egen ...

Samtal med Ulrik Edvinsson VD för Tranehälsan

Tranehälsan är en nyetablerad vårdcentral i södra delen av VG-region. Där fanns sedan tidigare en offentligt driven mottagning men i en kommun med 11 000 invånare och en lika stor grannkommun trodde Ulrik Edvinsson (UE) och hans medägare att det skulle finnas utrymme för en mottagning till. Man startade första maj förra året och det har gått mycket bra så här långt. Man blev den mest populära vårdcentralen i Västra Götaland och kom på en hedrande sjätteplats i riket i den senaste nationella patientenkäten.

Det har dock varit en ganska lång process. I början av sin karriär som allmänspecialist hade UE ett sidouppdrag som företagsläkare, först en dag i veckan och sedan övergick han helt till den specialiteten. Detta ledde till att han med tiden blev allt mer intresserad av företagande. UEs första försök att starta ett företag strandade på att lagen inte tillät den variant han tänkte sig. Men lagar är föränderliga och så småningom bildade han ett aktiebolag, i en annan bransch, med personer han trivdes med.

Redan när vårdvalet infördes 2009 pratade en sköterska och UE om att öppna en VC, men det var inte riktigt läge då. Tankarna levde dock kvar och när ett tillfälle senare dök upp kunde han inte motstå denna frestelse.

Nu styrs och ägs Tranehälsan av två läkare och ovan nämnda sköterska, man har ca 3 000 listade och dessa tas om hand av 2,5 läkare. Man är ett litet gäng med korta beslutsvägar och kan prioritera det man finner viktigt förutom att självklart uppfylla regelbokens krav.

Fortbildning ses t.ex. som en prioriterad fråga, utan fortbildning inga bra doktorer. Utbildning ingår i uppdraget men än har man inte fått någon AT-läkare tilldelad, men man har haft läkarstuderande som praktiserat inom sina kurser.

Vad är det då som är så mycket bättre med att vara sin egen jämfört med att till exempel "bara" bli chef i en offentlig praktik?

– Det är skönt att vara mindre styrd, vi läkare är ju vana vid att vara självständiga och trivs med ökad frihet. Det var också

trevligt med all positiv respons från omgivningen i samband med öppnandet, svarar Ulrik på den frågan.

– Samtidigt är det mycket arbete, mycket att sätta sig in i: vad det innebär att vara arbetsgivare, att se till att ekonomin går ihop. Det är mycket man som anställd tar för givet, berättar Ulrik.

– Visserligen klagar vi på IT-systemen i den offentliga vården men vi slipper köpa in något bättre. Annan utrustning, t.ex. EKG-apparat, ja, allt som tillhör en välutrustad mottagning inklusive förbrukningsartiklar måste införskaffas. Det positiva överväger ändå och det är skönt att inte vara bunden till inköpsavdelningens upphandling, fortsätter han.

Tranehälsans vårdcentral i Tranemo.

Det har väl inte undgått någon att det kostar pengar att starta en mottagning, så goda kontakter med banken är bra att ha.

Man kan också behöva hjälp av personer med kunskap om företagande. Som företaget, som hjälpte UE och de andra medägare, skriver i sin reklam: ”För att utveckla en idé eller lyckas med en satsning är det viktigt med en stark vilja och en drivkraft att nå målet. Ofta behövs det också kapital och stöd från erfarna rådgivare”.

Tranehälsan drivs som aktiebolag

Aktiebolagets storlek ska vara minst 50 000 kr för privata aktiebolag. Det finns inga begränsningar hur högt ett aktiekapital får vara, men en höjning eller sänkning av aktiekapitalet ska beslutas på bolagsstämman och meddelas Bolagsverket. I ett privat aktiebolag får inte aktierna spridas till allmänheten och man får inte ha fler än 200 ägare i ett privat aktiebolag.

UE framhåller att det knappast är för att bli rik som man startar en vårdcentral. På kort sikt kan man inte räkna med någon ekonomisk vinning.

Som avslutning Ulrik Edvinsson råd till presumtiva företagare: Det gäller att starta eget tillsammans med personer man känner och kan lita på.

AGNETA SIKVALL

Provinsialläkarstiftelsens kurser

Det finns fortfarande fler platser kvar till en del av höstens planerade kurser.

Vi har förlängt anmälningstid till den **6 juli**, och du anmäler dig direkt till Helena Grönbacke, via e-post eller telefon (se nedan).

Kontrollera med Helena vilka kurser som fortfarande har platser kvar!

DLFs kansli:

Helena Grönbacke:
helena.gronbacke@slf.se
eller 08-790 33 91

Annons